

ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้สอดคล้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

The Strategy of Manpower Development for Vocational Education of Lao PDR to Accommodate with the ASEAN Economic Community

ทวนชัย อรุณโรจน์¹ และ เกรียงชัย ปิงประวดี²

Tuanchai Arunroch¹ and Kriangchai Pungprawat²

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขานโยบายสาธารณะและการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

² Ph.D. (Political Economic) อาจารย์ นโยบายสาธารณะและการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยและบริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ให้สอดคล้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้น การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยสำรวจปัจจัยมูลเหตุ 8 ประการ ที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าเรียนในระดับอาชีวศึกษา โดยสัมภาษณ์ผู้แทนของกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรม กลุ่มผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอาชีวศึกษา ให้ได้แนวคิดในมุมมองของผู้ผลิตและผู้ใช้กำลังคน และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้ข้อมูลและทิศทางในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา หลังจากนั้นจึงนำร่างยุทธศาสตร์ไปตรวจสอบโดยผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาและผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรม เพื่อให้ได้ข้อสรุปผลเป็นยุทธศาสตร์ตามต้องการ ผลการวิจัยพบว่ายุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว สอดคล้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้ครอบคลุมได้ครบทุกด้านประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ในแต่ละกลยุทธ์ประกอบด้วย 3 มาตรการ คือ กลยุทธ์ที่ 1 สร้างการยอมรับระบบอาชีวศึกษาของชาติให้เกิดขึ้นกับประชาชนและภาคีทุกฝ่าย กลยุทธ์ที่ 2 สร้างมาตรฐานระบบอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นสากล กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความเสมอภาคให้กับประชาชนได้ใช้บริการของอาชีวศึกษาได้อย่างทั่วถึง กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวมถึงผู้ใช้แรงงานอย่างเป็นระบบ กลยุทธ์ที่ 5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับนานาชาติและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคน / การจัดการอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว / ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน / มาตรฐานคุณภาพของแรงงานฝีมือ / กรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ

ABSTRACT

This study aimed to : 1) investigate the factors and contexts that were relevant to making a manpower development strategy at vocational education level of Lao PDR to accommodate with the ASEAN Economic Community (AEC), 2) verify the appropriateness and feasibility of the determined draft strategy. The study combined quantitative and qualitative methodologies by surveying 8 basic cause factors which made students enter into whether or not they will study at vocational education level. An interview was made with representatives of the groups of businesses and industries and of the group of top executives of vocational education institutions in order to derive ideas from point of view of manpower producers and employers. Also the experts were inter-

viewed to gain information and direction of formulating a draft development strategy of manpower at vocational education level. After that the draft strategy was verified by those who were concerned with vocational education administration including business and industrial entrepreneurs in order to reach the conclusion as a needed strategy. The findings revealed that manpower development at vocational education level of Lao PDR in order to accommodate with the AEC which can be applied comprehensively comprises 5 strategies of which each possesses 3 measures as the following : strategy 1 – creating the Nation’s vocational education to be recognized by the public and all the parties; strategy 2 – creating a standard of vocational education system to lead to generally accepted quality and efficiency; strategy 3 – creating equality among all over the people who receive vocational education service; strategy 4 – creating cooperation with industrial, business and agricultural sectors including labor employers systematically; and strategy 5 – creating cooperation networked to the international community and the AEC.

Keywords : Manpower Development Strategy / Providing Vocational Education in Lao PDR / The ASEAN Economic Community (AEC) / Quality Standard of Skilled Labor / Standard Frame of the Nation’s Professional Qualification

บทนำ

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้ สปป.ลาว ต้องปรับนโยบายและ ทิศทางการพัฒนา ประเทศให้มีระบบการปกครองแบบสังคมนิยมประชาธิปไตยที่ ปกครองโดยพรรคการเมืองพรรคเดียว แต่มีระบบเศรษฐกิจแบบ เสรีนิยม โดยมีการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ให้เป็นสากล จนทำให้มีนักธุรกิจเข้าไปลงทุนเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามภาคธุรกิจยังประสบปัญหาอยู่ 2 ด้านสำคัญ คือ 1) ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ยังพัฒนาได้ไม่ทั่วถึง เช่น ถนน ระบบไฟฟ้า ระบบการสื่อสารโทรคมนาคม 2) ด้านคุณภาพของ แรงงานทั้งความรู้และทักษะวิชาชีพ

ปัจจุบัน สปป.ลาว มีประชากรทั้งหมดประมาณ 7 ล้านคน เป็นผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน คือ มีอายุอยู่ระหว่าง 15-64 ปี ประมาณ 4 ล้านคนหรือร้อยละ 57 รองลงมาอยู่ระหว่าง 0-14 ปี มีประมาณ 2.8 ล้านคน หรือร้อยละ 40 และอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป ประมาณ 0.2 ล้านคนหรือร้อยละ 3 ในจำนวนนี้มีคุณภาพ การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปร้อยละ 5 ระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 20 ส่วนที่เหลือร้อยละ 75 มีระดับการศึกษาต่ำกว่า มัธยมศึกษาลงมา ซึ่งหมายความว่ากำลังคนระดับอาชีวศึกษาซึ่งเป็นแรงงานฝีมือและช่างเทคนิคยังมีจำนวนน้อยมาก (สถาบัน ระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา. 2554) ตามรายงาน ของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สปป.ลาว มีนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น สนใจเข้าเรียนอาชีวศึกษา เพียงร้อยละ 32 ในขณะที่ผู้สนใจเข้าเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อเข้าสู่ ระดับอุดมศึกษามีสัดส่วนร้อยละ 66 (กรมอาชีวศึกษา. 2554)

ข้อมูลนี้เป็นประเด็นที่ผู้บริหารระดับสูงต้องแก้ไขด้วยกลยุทธ์ และมาตรการที่เหมาะสม เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับ อาชีวศึกษาของ สปป.ลาว ให้สอดคล้องกันทั้งฝ่ายผู้ผลิตแรงงาน และฝ่ายผู้จ้างงาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยและบริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ให้สอดคล้อง กับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของยุทธศาสตร์ในการพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว ให้สอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2015

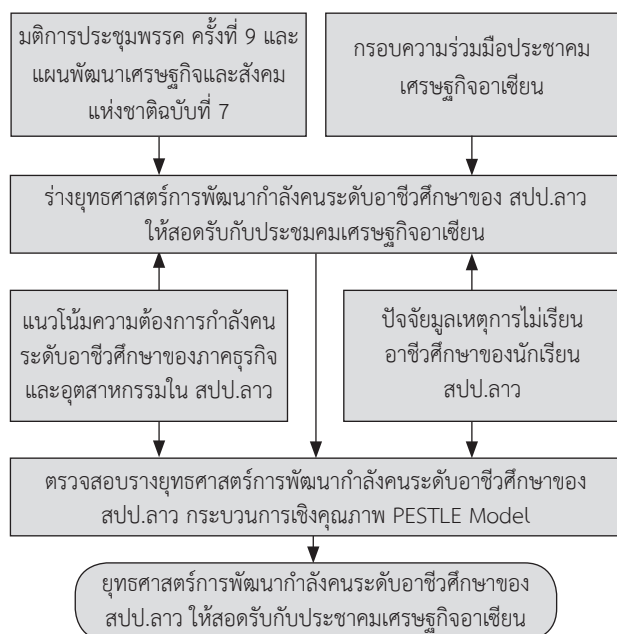
กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่ เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานการวิจัย เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการอาชีวศึกษา 2) กรณีศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาในต่างประเทศ 3) การจัด การอาชีวศึกษาในปัจจุบันของ สปป.ลาว 4) พลวัตรทาง เศรษฐกิจกับความต้องการกำลังคนระดับอาชีวศึกษาใน สปป.ลาว 5) แนวคิดในการพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา ภายใต้กรอบความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากแนวคิดและทฤษฎีการจัดการอาชีวศึกษาและกรณี ศึกษาขององค์การ UNESCO (Maclean and Wilson. 2009)

ตัวอย่างระบบการจัดการอาชีวศึกษาในประเทศเยอรมัน ออสเตรีย และไทย รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานของประชาคมอาเซียนแล้ว สามารถสรุป ได้ว่า ในการกำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนของประเทศต่างๆ เพื่อให้ตอบ โจทย์ความต้องการในการพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาให้ได้ ทั้งปริมาณและคุณภาพที่ทันสมัยเป็นสากลนั้น จะต้องคำนึงถึง ปัจจัยแวดล้อมให้ครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งต้องมีการตรวจสอบ ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับปัจจัยภายนอก 6 ด้าน คือ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้าน เทคโนโลยี ด้านกฎหมาย และด้านสิ่งแวดล้อม ที่เรียกว่า PESTLE Model (Political, Economic, Social, Technological, Legal, Environmental Model) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับ อาชีวศึกษาของ สปป.ลาว ให้สอดคล้องกับประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นแบบผสมผสานวิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาปัจจัยและบริบทต่างๆ ตามกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อกำหนดร่างยุทธศาสตร์ และตรวจสอบยุทธศาสตร์ตาม ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ภาควิชาที่เกี่ยวข้อง 3 ภาคส่วน คือ 1) ภาครัฐ คือ กรมอาชีวศึกษา และสถานศึกษาในสังกัด 2) ภาคประชาชน คือ นักเรียนและผู้ปกครอง และ 3) ภาคเอกชน คือ สถานประกอบการที่ต้องการกำลังคนทางด้านวิชาชีพ รวมทั้งสิ้น 2,750 คน

2. กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากภาควิชาที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอาชีวศึกษา ของรัฐ 22 แห่ง ได้แก่ 1) ผู้ประกอบอาชีพอิสระ 440 คน 2) ผู้ประกอบการธุรกิจเอกชน 440 คน 3) พนักงานรัฐและ เอกชน 440 คน 4) นักศึกษา 440 คน 5) ผู้ปกครองนักศึกษา 440 คน 6) ครูอาจารย์สถาบันอาชีวศึกษา 440 คน 7) ผู้บริหาร สถานอาชีวศึกษา 110 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม เพื่อสอบถามความคิดเห็นของภาควิชา ผู้เกี่ยวข้อง เป็นแบบสอบถามแบบ Rating scale 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยมาก ในเรื่องปัจจัยมูล เหตุที่มีผลต่อการไม่สนใจเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนใน สปป.ลาว ใน 8 ด้าน

2. ประเด็นการสนทนากลุ่ม 5 ประเด็น เพื่อให้ได้กรอบ ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา ใน สปป.ลาว ได้แก่

- 1) ปัญหาของการอาชีวศึกษา ใน สปป.ลาว
- 2) นโยบายและทิศทางการพัฒนากำลังคนของรัฐ
- 3) ความต้องการแรงงานระดับอาชีวศึกษาของ

สถานประกอบการ

4) อิทธิพลของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีต่อ การการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาพัฒนากำลังคนระดับ อาชีวศึกษาของ สปป.ลาว

3. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ใน 5 ประเด็นเช่นเดียวกับการสนทนากลุ่ม เพื่อเป็น แนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยกำหนดประเด็นสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะด้านการผลิต และพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาในระดับชาติและนานาชาติ

4. แบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างยุทธศาสตร์ เพื่อ สอบถามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษา ใน สปป.ลาว ใน 3 ด้าน คือ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความน่า เชื่อถือ และด้านการยอมรับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยส่งแบบสอบถาม 2,750 ชุด ผ่านสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา 22 แห่ง ซึ่งได้รับคืน กลับมา 2,081 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.67

เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม ผู้บริหาร อาชีวศึกษาและผู้แทนสถานประกอบการ 10 ท่าน รวมทั้ง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเชิงลึก 5 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการแบบสอบถาม หาค่าสถิติ พื้นฐานและแปลผลข้อมูลเชิงบรรยายเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้

จากการทบทวนวรรณกรรม และข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและเชิงพรรณนา เพื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์

2. ตรวจสอบร่างยุทธศาสตร์ ด้วย PESTLE Model โดยใช้ข้อมูลจากความเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาใน สปป.ลาว ตั้งแต่ระดับนโยบายลงไปจนถึงระดับปฏิบัติ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ปัจจัยมูลเหตุที่มีผลต่อการเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนใน สปป.ลาว ใน 8 ด้าน เป็นปัญหาตามลำดับดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรและสาขาวิชา เป็นปัญหาในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03, 2) ด้านคุณภาพของสถานศึกษา เป็นปัญหาในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.98, 3) ด้านนโยบายการส่งเสริมอาชีวศึกษาของรัฐบาล เป็นปัญหาในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95, 4) ด้านการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เป็นปัญหาในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88, 5) ด้านตำแหน่งที่ตั้งของสถานศึกษา เป็นปัญหาในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55, 6) ด้านฐานะครอบครัวของนักเรียนและผู้ปกครอง เป็นปัญหาในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.19, 7) ด้านทัศนคติ ความเชื่อ เป็นปัญหาในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.91, 8) ด้านวิถีการดำรงชีวิตของนักเรียนและผู้ปกครอง เป็นปัญหาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.42 ดังข้อมูลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับปัจจัยมูลเหตุที่มีผลต่อการเข้าเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนใน สปป.ลาว

ปัจจัยมูลเหตุที่มีผลต่อการเรียนอาชีวศึกษาของนักเรียนใน สปป.ลาว	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1) ด้านหลักสูตรและสาขาวิชา	4.03	0.95	มาก
2) ด้านคุณภาพของสถานศึกษา	3.98	0.98	มาก
3) ด้านนโยบายการส่งเสริมอาชีวศึกษาของรัฐบาล	3.95	1.14	มาก
4) ด้านการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร	3.88	1.00	มาก
5) ด้านตำแหน่งที่ตั้งของสถานศึกษา	3.55	1.00	มาก
6) ด้านฐานะครอบครัวของนักเรียนและผู้ปกครอง	3.19	1.18	ปานกลาง
7) ด้านทัศนคติ ความเชื่อ	2.91	1.29	ปานกลาง
8) ด้านวิถีการดำรงชีวิตของนักเรียนและผู้ปกครอง	2.42	1.20	น้อย

2. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ จากข้อมูลการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า การจัดทำร่างยุทธศาสตร์ การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว ให้สอดคล้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้นต้องคำนึงถึงบริบททุกด้านของประเทศ สังคมโลกและภูมิภาค ซึ่งต้องมีกลยุทธ์และมาตรการประกอบที่หลากหลายทั้งเชิงรุกและเชิงรับใน 5 กลยุทธ์สอดคล้องกับข้อมูลการสนทนากลุ่ม คือ 1) การสร้างการยอมรับระบบอาชีวศึกษาของชาติให้เกิดขึ้นกับประชาชนและภาคีทุกฝ่าย 2) การสร้างมาตรฐานระบบการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นสากล 3) เปิดโอกาสและความเสมอภาคให้กับประชาชนได้ใช้บริการระบบการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง 4) การสร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม และสถานประกอบการ รวมถึงผู้ใช้แรงงานอย่างเป็นระบบ และ 5) มีเครือข่ายความร่วมมือกับนานาชาติและประชาคมอาเซียนเพื่อช่วยยกระดับมาตรฐานสมรรถนะกำลังคนของ สปป.ลาว ให้ทัดเทียมกัน

ข้อมูลการวิจัยทั้งหมดถูกบูรณาการให้เป็นร่างยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แล้วนำไปให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว ตั้งแต่ระดับนโยบายลงมาจนถึงระดับปฏิบัติ จำนวน 10 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม พบว่ามีความเหมาะสมตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการยอมรับได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.44, 2) ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.36, 3) ด้านความน่าเชื่อถือ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า “ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของสปป.ลาว ให้สอดคล้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” เป็นดังนี้

วิสัยทัศน์

การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว ต้องสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ สปป.ลาว สามารถตอบสนองต่อความต้องการแรงงานของสถานประกอบการและความต้องการพัฒนาอาชีพของประชาชนได้อย่างทันสมัย มีมาตรฐานคุณภาพเป็นสากลทัดเทียมกับประเทศอื่นๆ ในประชาคมอาเซียน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 เป็นต้นไป

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์

เพื่อทำให้ระบบการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมแห่งชาติของ สปป.ลาว มีมาตรฐานคุณภาพสูงทัดเทียมกับมาตรฐานสากลและภูมิภาคอาเซียน สอดคล้องกับวิชาชีพที่ทันสมัยและความ

ต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน ภายใต้เป้าประสงค์ข้างต้น ได้กำหนดเป็นกลยุทธ์ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างการยอมรับระบบอาชีวศึกษาของชาติ ให้เกิดขึ้นกับประชาชนและภาคีทุกฝ่าย

ปรัชญาของการอาชีวศึกษาที่ทั่วโลกคิดตรงกันก็คือ การทำให้คนมีความรู้วิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างน้อย 1 อาชีพ และหรือทำให้คนที่มีความรู้ อยู่แล้วได้พัฒนางานอาชีพของเขา ให้มีคุณภาพมีมาตรฐาน สูงขึ้น มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การสร้างการยอมรับระบบการอาชีวศึกษาจึงเป็นช่องทาง ให้นักเรียน นักศึกษาและประชาชนได้เข้ามาใช้บริการได้อย่าง เชื่อมั่น ซึ่งควรมีมาตรการเพื่อการปฏิบัติ 3 ข้อ ดังนี้

มาตรการที่ 1 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษา จากสถานประกอบการ/ประชาชน/ชุมชน/ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ องค์กรรัฐ เพื่อช่วยให้คำปรึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาและ การฝึกอบรมของแต่ละสถานศึกษาบนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความสัมพันธ์อันดีกับ ชุมชนและองค์กรโดยรอบ ด้วยการมีกิจกรรมร่วมทั้งในเชิง ประเพณี วัฒนธรรม และเชิงวิชาการในงานอาชีพอย่างต่อเนื่อง
2. รับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ เน้นการเข้าถึงผู้นำคุณธรรมท้องถิ่น หรือตั้งชมรมหรือสมาคม ผู้ปกครองและครูหรือสมาคมศิษย์เก่าเพื่อร่วมทำกิจกรรม สนับสนุนภารกิจของสถานศึกษา

มาตรการที่ 2 จัดหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้น ที่ทันสมัย หลากหลายและง่ายต่อการเข้าถึง บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพที่เรียนรู้แล้วสามารถ นำไปใช้ประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพให้ดีขึ้นได้จริง และมี หลักสูตรต่อเนื่องชั้นสูง
2. อาจารย์หรือครูฝึกต้องมีความรู้และประสบการณ์สูง ในงานอาชีพและมีเทคนิคการสอนและการฝึกอบรมที่ดึงดูด ความสนใจ
3. มีวุฒิบัตรรับรองสมรรถภาพสำหรับผู้ผ่านการฝึก อบรม

มาตรการที่ 3 สร้างกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ แสดง ผลงานและนิทรรศการงานอาชีพ ให้นักเรียนนักศึกษาและ ประชาชนทุกกลุ่มได้รับรู้โดยไม่มีข้อจำกัด บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. มีรายการประจำในวิทยุหรือโทรทัศน์ท้องถิ่นเพื่อ เผยแพร่ข่าวสารวิทยาการอาชีพและเทคโนโลยีใหม่เกี่ยวกับการ ถ่ายทอดวิชาชีพต่างๆ

2. มี Website ของกรมอาชีวศึกษา และสถานศึกษา เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน

3. มีการใช้เครือข่ายสังคม (Social Network) ช่วย ให้ เกิดประโยชน์ต่อการถ่ายทอดวิทยาการหรือสื่อสารด้าน อาชีวศึกษาให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างมาตรฐานระบบการอาชีวศึกษาให้มี คุณภาพและประสิทธิภาพเป็นสากล

หลักสูตรและสาขาวิชาชีพ ต้องปรับปรุงให้ทันสมัย มี ความต่อเนื่องถึงระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับงานอาชีพใน สปป.ลาว และภูมิภาคอาเซียน และต้องมีมาตรฐานตามกรอบ คุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ ซึ่งควรมีมาตรการอย่างน้อย 3 ประการ คือ

มาตรการที่ 1 ยกระดับมาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพและ หลักสูตรวิชาชีพให้ทันสมัย ซึ่งต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ (National Qualification Framework) บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. กำหนดกรอบคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นมาตรฐานอ้างอิง โดยจัดระดับมาตรฐานสมรรถภาพให้สอดคล้องกับระดับคุณวุฒิ การศึกษาทุกระดับ
2. หลักสูตรวิชาชีพทุกระดับและทุกสาขาวิชาต้อง พัฒนาขึ้นจากกระบวนการวิเคราะห์งานอาชีพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาคการอาชีวศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคธุรกิจและ อุตสาหกรรมหรือเกษตรกรรม

3. มีระบบการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินคุณภาพ การให้คำปรึกษาและการให้การรับรองมาตรฐานการอาชีวศึกษา ที่เป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน

มาตรการที่ 2 ยกระดับมาตรฐานระบบการบริหาร องค์กรและการให้บริการของสถาบันอาชีวศึกษา ที่ประหยัด รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ มีประสิทธิภาพสูงด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. มีการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ขององค์กรให้เหมาะสมทั้งขั้นตอน ปริมาณงาน คุณภาพงาน การใช้ทรัพยากร มีความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ
2. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ ทั้งระบบการบริหารจัดการ และระบบการเรียนการสอนวิชาชีพ รวมถึงระบบการสื่อสารกับนักเรียน นักศึกษาและประชาชน ให้รวดเร็ว ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
3. พัฒนาผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ อาชีวศึกษาทุกระดับให้มีความเป็นมืออาชีพ

มาตรการที่ 3 สร้างความพร้อมด้านเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน หนังสือหรือตำรา และเทคนิควิธีสอนของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ให้ทันสมัยมีประสิทธิภาพ บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. จัดซื้อจัดหา เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ให้เพียงพอด้วยวิธีการที่หลากหลายนอกเหนือจากงบประมาณปกติของสถานศึกษา

2. มีระบบการซ่อม การสร้าง และการบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติวิชาชีพ และสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างโอกาสและความเสมอภาคให้กับประชาชนได้ใช้บริการระบบการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง

การเปิดโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล รวมถึงแรงงานที่ไหลกลับประเทศได้พัฒนาทักษะฝีมือ ซึ่งควรมีมาตรการอย่างน้อย 3 ประการ คือ

มาตรการที่ 1 เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ได้เข้ามาเรียน/ฝึกอบรบวิชาชีพในแต่ละสถานศึกษา ได้ทุกกลุ่ม โดยไม่มีข้อจำกัดบนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. มีการวางแผนการตลาดเชิงสังคม เพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายและการติดต่อประสานงาน รวมถึงวิธีการของการพัฒนาวิชาชีพให้กับเป้าหมายแต่ละกลุ่ม

2. มีระบบการส่งเสริมการเข้ามาใช้บริการของสถาบันอาชีวศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมประกวดหรือแข่งขันทักษะฝีมือในแต่ละสาขาวิชาชีพ

มาตรการที่ 2 จัดให้มีโปรแกรมการเรียนการสอน/ฝึกอบรบวิชาชีพ ให้เอื้อต่อการเข้าถึงของประชาชนทุกกลุ่ม เช่น แบ่งโปรแกรมเป็นรอบเช้า รอบบ่าย หรือรอบวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. มีเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอนและฝึกอบรบวิชาชีพที่สามารถใช้หมุนเวียนในแต่ละรอบได้อย่างเพียงพอ

2. มีครูอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพและหรือวิทยากรพิเศษ สำหรับฝึกอบรบวิชาชีพที่หลากหลายสาขาอาชีพสอดคล้องกับโปรแกรมในรอบต่างๆ อย่างเพียงพอ

3. มีระบบการสะสมหน่วยกิต ในแต่ละหลักสูตรวิชาชีพอย่างต่อเนื่องในรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรการที่ 3 จัดให้มีบริการฝึกอบรบวิชาชีพเคลื่อนที่ ผสมผสานกับระบบการศึกษาทางไกล เพื่อพัฒนาอาชีพให้ประชาชนในชนบทห่างไกล โดยความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐตั้งแต่

ระดับแขวงลงไปจนถึงระดับเมืองและระดับบ้าน โดยวิธีการฝึกอบรบจริงประกอบกับการผสมผสานเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบที่เลี้ยงทางไกล บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. สถาบันอาชีวศึกษาในแต่ละพื้นที่มีความร่วมมือและสามารถประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ชนบทห่างไกลได้เป็นอย่างดี

2. มีเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อและยานพาหนะพร้อมทั้งเครื่องมือสื่อสารสมัยใหม่ เช่น ระบบโทรศัพท์ 3G-5G, ระบบ Internet และ ระบบดาวเทียม เป็นต้น

3. มีระบบการติดตามประเมินผลและเทียบโอนประสบการณ์การเรียนรู้หรือภูมิปัญญาของบุคคล รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือแนะแนวผ่านระบบการสื่อสารสมัยใหม่ได้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างความร่วมมือกับภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม รวมถึงผู้ใช้งานอย่างเป็นระบบ

ฝ่ายผู้ผลิตและฝ่ายผู้จ้างแรงงานต้องร่วมกันรับผิดชอบในการเพิ่มขีดความสามารถของกำลังคนให้มีมาตรฐานสูง ซึ่งควรมีมาตรการอย่างน้อย 3 ประการ คือ

มาตรการที่ 1 จัดตั้งสภาที่ปรึกษาการฝึกอบรมแห่งชาติ และที่ปรึกษากลุ่มวิชาชีพเฉพาะ ให้หลากหลายและเป็นระบบ โดยร่วมมือกับสภาการค้าและอุตสาหกรรมแห่งชาติอย่างใกล้ชิด บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. มีกฎ ระเบียบและวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับต่างๆ ให้เกียรติและศักดิ์ศรี ยกย่องในฐานะที่ร่วมทำประโยชน์ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับประเทศชาติ

2. หน่วยประสานงานระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและสภาการค้าและอุตสาหกรรมที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านกำลังคนซึ่งกันและกันได้ตลอดเวลา

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมและขยายความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรบอาชีพ รูปแบบทวิภาคี รูปแบบพหุภาคี และหรือรูปแบบช่างฝึกหัดให้มากขึ้นในทุกๆ แขวง บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. มีกฎหมายและระเบียบที่สร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการทุกประเภทหรือผู้ประกอบการอาชีวศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมในการผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบ เช่น การลดหย่อนภาษี การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

2. มีการจัดหลักสูตรยกระดับความรู้และทักษะวิชาชีพให้กับพนักงานของสถานประกอบการที่ร่วมโครงการให้สามารถสะสมหน่วยกิตและเทียบโอนประสบการณ์จนสามารถให้การรับรองคุณวุฒิให้สูงขึ้นได้

3. มีการจัดระบบการทดสอบสมรรถนะวิชาชีพให้กับพนักงานของสถานประกอบการหรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระ เพื่อการเลื่อนสถานะได้อย่างมีมาตรฐานสากล

มาตรการที่ 3 ร่วมสร้างและพัฒนาครูอาจารย์วิชาชีพ รวมทั้งครูฝึกหรือพี่เลี้ยงในสถานประกอบการให้มีความรู้ความเข้าใจในการถ่ายทอดวิชาชีพให้กับผู้เรียนได้อย่างมีมาตรฐาน บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. จัดให้มีระบบการศึกษาดูงานหรือฝึกงานสำหรับครูอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพในสถานประกอบการ เพื่อให้มีประสบการณ์ในงานอาชีพจริงอย่างทันสมัย

2. จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการระหว่างครูอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพของสถาบันอาชีวศึกษาแต่ละแห่งกับครูฝึกของสถานประกอบการ เพื่อให้มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยอยู่เสมอ

3. มีการเชิญครูฝึกหรือพี่เลี้ยงของสถานประกอบการเข้ามาเป็นอาจารย์พิเศษให้กับสถาบันอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ 5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับนานาชาติและประชาคมอาเซียน

เศรษฐกิจของ สปป.ลาวไม่ได้จำกัดเพียงประชากร 6-7 ล้านคน แต่สามารถขยายตัวได้จนไปถึงประชากร 600 ล้านของประชาคมอาเซียน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับประชาคมอาเซียนจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วน โดยมีมาตรการอย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้

มาตรการที่ 1 แลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาและครูอาจารย์อาชีวศึกษากับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประชาคมอาเซียน และแสวงหาผู้เชี่ยวชาญอาสาสมัครด้านการเรียนการสอนและฝึกอบรมวิชาชีพจากต่างประเทศเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงบนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. เตรียมความพร้อมให้บุคลากรของสถานศึกษาเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเทคนิควิธีการปรับตัวหรือแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

2. มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องโดยสรุปผลอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขและขยายผลเพิ่มขึ้น

3. จัดให้มีครูอาจารย์ของสถานศึกษาจับคู่ปฏิบัติงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญอาสาสมัคร เพื่อผู้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญนั้นๆ

มาตรการที่ 2 ทำโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาในต่างประเทศ เพื่อจัดการเรียนการสอนวิชาชีพให้ถ่ายทอดหน่วยกิตซึ่งกันและกันได้ รวมทั้งแสวงหาทุนจาก

ต่างประเทศให้นักเรียนนักศึกษาจากทั้งภาครัฐและเอกชนใน สปป.ลาว ไปเรียนหรือฝึกอบรม บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. มีการนำร่องหลักสูตรวิชาชีพเป็นต้นแบบความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาใน สปป.ลาว กับสถาบันอาชีวศึกษาของประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน

2. มีกิจกรรมให้นักเรียนอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว ได้ไปฝึกงานในสถานประกอบการต่างประเทศโดยการประสานงานกับสถาบันอาชีวศึกษาเครือข่าย

3. ได้รับการสนับสนุนทุนจากสถาบันอาชีวศึกษาในเครือข่ายต่างประเทศ เพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นให้กับนักเรียนอาชีวศึกษาจาก สปป.ลาว

มาตรการที่ 3 ทำโครงการเงินกู้ หรือโครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่า เพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาให้ระบบการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา ของ สปป.ลาว มีมาตรฐานสูงและทันสมัยเป็นสากล บนเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

1. ดำเนินการสรรหาผู้เชี่ยวชาญที่ปรักขานานาชาติที่เป็นมืออาชีพ มีประสบการณ์สูง และเข้าใจบริบทของ สปป.ลาว อย่างลึกซึ้ง เข้ามาช่วยทำการศึกษาวิจัย และให้คำปรึกษา หรือเป็นพี่เลี้ยงในโครงการพัฒนาอาชีวศึกษาต่างๆ

2. มีระบบการกำกับ การตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินโครงการอย่างใกล้ชิด มีระบบการรายงานความก้าวหน้าผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. จัดให้มีกิจกรรมการพัฒนาผู้บริหาร ครูอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาทั้งระบบในทุกโครงการ เช่น การศึกษาดูงานต่างประเทศ การฝึกอบรมระยะสั้นรวมถึงการศึกษาต่อต่างประเทศ

อภิปรายผลการวิจัย

ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของ สปป.ลาว ให้สอดคล้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่น่าเสนอนี้ ได้ข้อสรุปเป็นไปในทางสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษาของภูมิภาคเพื่อให้ “ประชาคมอาเซียนมีมาตรฐานคุณภาพของแรงงานฝีมือและนักเทคนิคที่เท่าเทียมกัน” (ADB. 2010) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงนภาพกรนุรักษ์ (2554) ดังนี้

2. ความต้องการพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพของประชาชน แผนยุทธศาสตร์นี้จะทำให้การอาชีวศึกษาเป็นระบบแห่งชาติ ที่ทุกคนสามารถใช้พัฒนานตนเองไปสู่การประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสสำหรับ

คนทุกเพศทุกวัยและตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลและ
แหล่งงานอาชีพ

2. ความสอดคล้องกับบริบทที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและ
ภายนอกประเทศ คือ การพัฒนาประเทศและกระแสโลกาภิวัตน์
รวมถึงข้อตกลงความร่วมมือต่างๆ ในประชาคมอาเซียนทั้งด้าน
เศรษฐกิจ ด้านความมั่นคง และด้านสังคมและวัฒนธรรม ของ
สปป.ลาว บนความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม
ที่ดำรง ดังคำขวัญของชาติ คือ “สันติภาพ เอกภาพ ประชาธิปไตย
เอกภาพ วัฒนาถาวร” (กรมอาชีวศึกษา. 2552)

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สปป.ลาว มีเป้าหมายชัดเจนให้ประชาชนหลุดพ้น
จากความทุกข์ยากในเวลาไม่เกินปี 2020 โดยได้รับความ
ช่วยเหลือด้านการเงินจากองค์การระหว่างประเทศในฐานะที่ยัง
เป็นประเทศในกลุ่มประเทศด้อยพัฒนา แต่ในอนาคตความ
ช่วยเหลือจากภายนอกก็จะลดลง โดยจะเปลี่ยนไปเป็นการลงทุน
จากภายนอกเข้ามาแทนที่ รัฐจึงต้องเร่งพัฒนาคนให้สามารถ
ยืนบนขาของตนเองให้ได้โดยเร็ว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับระดับกรม คือ การปรับปรุง
ระบบองค์การให้กะทัดรัดและมีประสิทธิภาพสูง เพื่อการกำกับ
นโยบายและการสนับสนุนยุทธศาสตร์ รวมทั้งมีระบบการตรวจ
ติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานสากล ด้วย
การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และแสวงหาความร่วมมือ
และความช่วยเหลือจากต่างประเทศทั้งในรูปทวิภาคีและ
พหุภาคี เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ในมาตรฐาน
เดียวกัน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับระดับสถาบันอาชีวศึกษา คือ
การปรับปรุงระบบบริหารและระบบการเรียนการสอนวิชาชีพให้
ทันสมัย มีประสิทธิภาพสูงทั้งสถาบันของเอกชนและสถาบันของ
รัฐ โดยการบูรณาการระบบการเรียนการสอนแบบเดิม (School
Based) เข้ากับการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงาน
หรือฝึกงานจริง (Work Based) และการเรียนการสอนผ่าน
เทคโนโลยีสมัยใหม่ (Electronics Based) ที่ทำให้ทุกคนได้เข้า
ถึงระบบการเรียนรู้วิชาชีพได้อย่างไม่มีข้อจำกัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. มาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพกับการจ้างงานให้เกิด
ความเป็นธรรมใน สปป.ลาว

2. การประกันคุณภาพอาชีวศึกษาตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ

3. การยกระดับคุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพสำหรับแรงงาน
ที่ไหลกลับจากการทำงานในประเทศเพื่อนบ้านหลังจากเข้าสู่
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2015

4. การเพิ่มเงินค่าจ้างพิเศษเพื่อจูงใจกำลังคนระดับ
อาชีวศึกษาในฐานะที่เป็นแรงงานฝีมือ

เอกสารอ้างอิง

ดวงนภา มกรานุรักษ์. (2554). **อนาคตภาพการอาชีวศึกษา
ไทย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2554-2564)**. วิทยานิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา. (2554).
คู่มือการลงทุนด้านการเกษตรใน สปป.ลาว. กรุงเทพฯ
: สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา
(องค์การมหาชน).

กรมอาชีวศึกษา. (2552). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
อาชีวศึกษา 2549-2563 และแผนแม่บทอาชีวศึกษา
2551-2558**. นครหลวงเวียงจันทน์ : กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา.

_____. (2554). **รายงานกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา
สปป.ลาว**. นครหลวงเวียงจันทน์ : กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา.

Asian Development Bank (ADB). (2010). **Asian Outlook
2010 : Lao PDR**. Manila, Philippines : ADB.

Maclean, R. & Wilson D.N. (2009). **International
Handbook of Education for the Changing
World of Work**. UNESCO-UNEVOC International
Center for Education. London : Springer.